

Případným autorům příspěvků do našeho časopisu sdělujeme, že honorář za zveřejnění může být vyplacen, pouze pokud autor uvede své rodné číslo.

Podtržený text v PDF dokumentu je hypertextový odkaz v rámci dokumentu, na url adresu či e-mailovou adresu.

NOVINY ODBOROVÉHO SVAZU NOS

STÁTNÍCH ORGÁNŮ A ORGANIZACÍ

Proč OSSOO odmítá návrh zákona o státních úřednících

Odborový svaz státních orgánů a organizací a ČMKOS vítají, že předkladatel přistoupil k oddělené právní úpravě úředníků státní správy, což byl dlouhodobý požadavek odborů. Vůči předložené verzi návrhu zákona o státních úřednících však máme zásadní výhrady, které jsme uvedli ve stanovisku k návrhu zákona, na nějž tímto odkazují. Z těchto důvodů nesouhlasíme s předloženým návrhem zákona a požadujeme jeho přepracování. Trváme na tom, aby současně s přepracovaným návrhem zákona byl předložen také návrh změnového zákona, bez kterého nelze odpovědně návrh zákona posoudit.

V této souvislosti Odborový svaz státních orgánů a organizací a Českomoravská konfederace odborových svazů trvají na vypořádání zásadních připomínek v souladu s Legislativními pravidly vlády. Vzhledem k tomu, že připomínkové řízení bylo ukončeno v pátek 22. 2. 2012 a dosud nemohlo být provedeno vyrovnání připomínek, je diskuse k návrhu zákona v jistém smyslu předčasná.

Komentář:

Naše zásadní výhrady se vztahují především ke koncepční nejasnosti návrhu zákona, k jeho věcnému obsahu, k nejasnosti textu některých ustanovení a jejich neprovázanosti a k význačně nevyváženosti jednotlivých částí návrhu zákona. Návrh zákona o státních úřednících je v části první kompilátem úprav vybraných institutů převzatých z některých zákonů, případně autory návrhu zákona dále upravených, což připouští také předkladatel návrhu zákona. Jedná se však o kompilát velmi nízké kvality svědčící o koncepční nejasnosti podstaty a smyslu právní úpravy a v některých případech o naprostém nepochopení přejímané úpravy příslušného institutu (např. úřednické hodnosti převzaté z předválečné služební pragmatiky).

Podle důvodové zprávy je cílem návrhu zákona zajistit odpolitizování, profesionalizaci, stabilizaci a transparentnost státní správy, a stanovení hranice mezi politicky obsazovanými a úřednickými místy ve státní správě. Tyto cíle však předložený návrh zákona nespĺňuje.

Z návrhu zákona jednoznačně vyplývá, že vedoucím úřadu v případě ministerstva bude i nadále ministr (politik), který bude přímo nebo prostřednictvím svých náměstků (rovněž politiků) řídit a kontrolovat podřízené zaměstnance, rozhodovat o systemizaci a jejich změnách včetně dalších záležitostí týkajících se pracovních otázek. To znamená, že by i nadále pokračovala politizace ústředních orgánů státní správy, především ministerstev.

Návrh zákona však dále politizaci prohlubuje například i tím, že umožňuje řízení úředníků fyzickými osobami, které zastávaly politické funkce jako zástupitelé, či členové vlády. Rozšiřuje proti stávajícímu stavu celou řadu pravomocí dosavadních vedoucích správních úřadů, které ve svých důsledcích zajistí ještě vyšší míru jejich vlivu na personální obsazení než doposud. Pokud například druh výběrového řízení stanoví ministr nebo náměstek (politické funkce), jedná se o jedno z konkrétních ustanovení, ze kterých vyplývá, že depolitizace nebude

Pokračování na straně 3

SPOLEČNÉ STANOVISKO

Odborového svazu státních orgánů a organizací a Českomoravské konfederace odborových svazů k návrhu zákona o státních úřednících

strana 2

Ze sekci

Katastrální úřady

Výbor sekce odborových organizací katastrálních úřadů se sešel v Praze dne 21. února 2013. Informace z rezortu geodézie a kartografie přednesl místopředseda Českého úřadu zeměměřického a katastrálního Ing. Karel Štencel. Rozpočet ČÚZK na rok 2013 je trošku vyšší než loňský vázaný rozpočet, což umožňuje chod úřadů, ale neumožňuje potřebné investice do budov. S ohledem na církevní restituce byly o cca 10 mil. Kč převedeny z jiných částí posíleny prostředky na odměny na katastrálních pracovnících.

Na konci ledna pracoviště zvládla extrémní nárůst vkladových podání z konce roku 2012. Objem digitalizace SGI v roce 2013 je stejný jako v roce 2012, v pololetí bude vyhodnocena situace s církevními restitucemi a mohlo by případně dojít k redukci objemu digitalizace SGI.

V Praze a Brně se konala školení k novému občanskému zákoníku a další školení se

připravují. Materiální publicita posiluje důvěru v zápisy do katastru, ale je možné očekávat snahu o zneužití, které je nutno eliminovat. Připravují se úpravy v systému ISKN nutné pro nový občanský zákoník. Nový katastrální zákon prošel v Poslanecké sněmovně PČR prvním čtením, je třeba vyčkat, jak dopadne celé schvalování zákona a připravovat se intenzivně na to, že bude schválen.

Indispoziční volno bylo vyjednáno na katastrálních úřadech pro Jihomoravský a Pardubický kraj v rozsahu dva dny volna s náhradou 70 % platu. Na KÚ pro Olomoucký kraj bylo vyjednáno pět dnů neplaceného volna, které je nutno napracovat do dvou měsíců od čerpání. ČÚZK obecně nebrání vyjednávání benefítů, je to v pravomoci ředitelů KÚ. V diskusi zaznělo, že zkušenosti jiných zaměstnavatelů s indispozičním volnem

Pokračování na straně 3

SPOLEČNÉ STANOVISKO

Odborového svazu státních orgánů a organizací a Českomoravské konfederace odborových svazů k návrhu zákona o státních úřednících

Obecně k návrhu:

Podle důvodové zprávy je cílem návrhu zákona zajistit odpolitizování, profesionalizaci, stabilizaci a transparentnost státní správy a stanovení hranice mezi politicky obsazovanými a úřednickými místy ve státní správě. Tyto cíle však předložený návrh zákona nespĺňuje.

Tuto připomínku považujeme za zásadní.

Zásadní výhrady se vztahují především ke koncepční nejasnosti návrhu zákona, k jeho věcnému obsahu, k nejasnosti textu některých ustanovení a jejich nepovázanosti a k významné nevyváženosti jednotlivých částí návrhu zákona. Návrh zákona o státních úřednících je v části první kompilátem úprav vybraných institutů převzatých z některých zákonů, případně autory návrhu zákona dále upravených, což připouští také předkladatel návrhu zákona. Jedná se však o kompilát velmi nízké kvality svědčící o koncepční nejasnosti podstaty a smyslu právní úpravy a v některých případech o naprostém nepochopení přejímané úpravy příslušného institutu (např. úřednické hodnosti převzaté z předválečné služební pragmatiky).

Tuto připomínku považujeme za zásadní.

1. Pouhé odlišení úřednické a politicky obsazované funkce ve státní správě bez institucionálního řešení nelze pokládat za depolitizaci státní správy. Důvody uváděné ve zprávě RIA nelze akceptovat, neboť jsou irelevantní. Z návrhu zákona jednoznačně vyplývá, že vedoucími úřadu v případě ministerstva bude i nadále ministr (politik), který bude přímo nebo prostřednictvím svých náměstků (rovněž politiků) řídit a kontrolovat podřízené zaměstnance, rozhodovat o systemizaci a jejich změnách včetně dalších záležitostí týkajících se pracovněprávních otázek. To znamená, že by i nadále pokračovala politizace ústředních orgánů státní správy především ministerstev, což je nepřijatelné.

Tuto připomínku považujeme za zásadní.

Depolitizace nelze dosáhnout bez institucionálního řešení zřízením například funkce státního tajemníka jako nejvyššího vedoucího úředníka s personální působností a bez jednoznačného zákonného definování vzájemných vazeb například mezi státním tajemníkem a ministrem, definování pozice náměstka ministra na straně jedné, a bez stanovení odpovídající míry ochrany úřednických pozic (počínaje státním tajemníkem) před politickými vlivy na straně druhé.

Tuto připomínku považujeme za zásadní.

Za vhodný způsob řešení depolitizace pokládáme postup obsažený v zákoně č. 218/2002 Sb., služební zákon.

2. Lze důvodně předpokládat, že zákon nezajistí vyšší profesionalizaci státní správy, neboť navrhovaný způsob a rozsah vzdělávání je již nyní u zaměstnanců ústředních orgánů státní správy z větší části plně funkční. Z ustanovení návrhu zákona nevyplývá opodstatněnost uvedeného názoru, zvláště když návrh zákona předpokládá úplnou decentralizaci vzdělávání. Vzniká tak otázka, zda za takové situace lze vůbec zajistit jednotný systém vzdělávání a dostatečnou kontrolu kvality poskytovaného vzdělávání.

Tuto připomínku považujeme za zásadní.

3. Navrhovaná právní úprava nejenže nepřinese stabilizaci státní správy, protože k tomu nevytváří dostatečné podmínky v oblasti systemizace, odměňování, v míře kompenzací zvýšených povinností ani v jistotě a perspektivě pracovního místa včetně vyšší právní ochrany, a zvláště v absenci depolitizace státní správy především v oblasti ústřední státní správy, ale povede ve svých důsledcích k její destabilizaci.

Tuto připomínku považujeme za zásadní.

4. Předložený návrh zákona rovněž nepřispívá k boji proti korupci, jak předpokládá Strategie vlády v boji proti korupci na období let 2011 a 2012. Některá navrhovaná řešení mají spíše prokorupční charakter nebo jsou z tohoto hlediska korupčně riziková (např. chybějící depolitizace, ponechání možnosti uplatnění pásmového odměňování a smluvních platů).

Tuto připomínku považujeme za zásadní.

5. Nelze souhlasit:

a) s velmi extenzivním rozsahem institucionální působnosti, která je rozšířena na bezpečnostní sbory (s výjimkou GIBS a zpravodajských služeb) a také na Nejvyšší kontrolní úřad, Technologickou agenturu České republiky, Grantovou agenturu České republiky, Akademii věd České republiky, Kancelář finančního arbitra, Českou správu sociál-

ního zabezpečení a na okresní správy sociálního zabezpečení. Není zřejmé, co vedlo předkladatele, respektive vládu, k tak extrémnímu rozsahu institucionální působnosti. **Tuto připomínku považujeme za zásadní.**

Trváme na tom, aby se institucionální působnost zákona vztahovala analogicky jako v zákoně č. 218/2002 Sb., služební zákon, pouze na organizační složky státu, které jsou ze zákona správním orgánem či správním úřadem. **Tuto připomínku považujeme za zásadní.**

b) s navrženou osobní působností zákona. Trváme na zachování rozsahu osobní působnosti, který byl použit v zákoně o státní službě. Tuto připomínku považujeme za zásadní.

6. Zásadně nelze souhlasit s tím, že předložený návrh zákona neupravuje odměňování úředníků s tím, že předpokládá zachování stávajícího nařízení vlády i pro státní úředníky. Má-li zákon obsahovat účinná opatření v boji proti korupci, pak nelze připustit existenci možnosti uplatnění systému pásmového odměňování a smluvních platů (stávající systém odměňování), neboť jejich použití obsahuje vysokou míru korupčního rizika, zakládá neopodstatněné nerovnosti, respektive popírá zásadu rovnosti v odměňování a kompenzační charakter platu.

Tuto připomínku považujeme za zásadní.

7. Nelze rovněž souhlasit s tvrzením důvodové zprávy a RIA, které pokládají za dostatečnou kompenzaci zvýšených povinností úředníků benefity, kterými jsou zvýšené odstupné, prodloužení dovolené na 6 týdnů, ošatné a studijní volno v rozsahu 5 pracovních dnů na přípravu na úřednickou zkoušku. Důvodová zpráva do výčtu zahrnuje také zavedení úředních hodností, které podle uvedeného znění mají mít pozitivní dopad na sociální status úředníka. Je evidentní, že důvodová zpráva ani RIA nerozlišuje zásadní rozdíl mezi kompenzací a benefitem.

Za kompenzaci zvýšených povinností úředníků lze v tomto případě pokládat pouze prodloužení dovolené o jeden týden. Zvýšené odstupné je částečnou kompenzací za ztrátu pracovního místa v důsledku organizačních změn těm úředníkům, jichž se organizační změny negativně dotkly, v žádném případě není benefitem. Totéž platí o ošatném, které nelze pokládat za benefit. Požaduje-li zaměstnavatel pro určité úředníky zvláštní pracovní ošacení, pak je potřebné, aby na náklady spojené s jeho porizením úředníkovi finančně přispěl. Obdobně to platí také o poskytnutí pěti pracovních dnů na přípravu k vykonání úřednické zkoušky. Z výše uvedených důvodů proto nelze souhlasit s tvrzením, že „...zvýšení kompenzací je při zvýšení povinností stanovených zákonem zcela odpovídající“. **Kompenzaci zvýšených povinností pouze prodloužením dovolené o jeden týden (na 6 týdnů) pokládáme za nedostatečnou.**

Tuto připomínku považujeme za zásadní.

8. Zásadně nelze souhlasit s tvrzením důvodové zprávy, že zavedení úředních hodností má pozitivní dopad na sociální status úředníka. Za současné situace převládajícího negativního vnímání sociálního postavení úředníka, jejichž důvody jsou známe, by zavedení úředních hodností negativní vnímání úředníků veřejnosti ještě prohloubilo. Vzhledem k tomu, že se jedná o soukromoprávní úpravu právního postavení státních úředníků, nesouhlasíme se zavedením úředních hodností. Ze zásadních věcných důvodů tedy nesouhlasíme s převzetím úředních hodností ze služební pragmatiky, včetně jejich vazby na jednotlivé platové třídy a nadhodnocení, které svědčí o naprostém nepochopení základních principů předválečné služební pragmatiky.

Tuto připomínku považujeme za zásadní.

Závěr:

Odborový svaz státních orgánů a organizací a ČMKOS vítají, že předkladatel přistoupil k oddělení právní úpravy úředníků státní správy, což byl dlouhodobý požadavek odborů. Vůči předložené verzi návrhu zákona o státních úřednících však máme zásadní výhrady, které uvádíme výše. Z těchto důvodů nesouhlasíme s předloženým návrhem zákona a požadujeme jeho přepracování. Trváme na tom, aby současně s přepracováním návrhu zákona byl předložen také návrh změnového zákona, bez kterého nelze odpovědně návrh zákona posoudit.

Odborový svaz státních orgánů a organizací a Českomoravská konfederace odborových svazů trvají na vypořádání zásadních připomínek v souladu s Legislativními pravidly vlády.

Tyto připomínky považujeme za zásadní.

V Praze dne 22. 2. 2013

Celé stanovisko včetně části k jednotlivým ustanovením najdete na:

<http://statorg.cmkos.cz/>

Proč OSSOO odmítá návrh zákona o státních úřednících

Pokračování ze strany 1

dosaženo, respektive, že politizace bude dále prohloubena. Možnost politizace lze nalézt v některých ustanoveních zákona upravujících například pracovní hodnocení, ale i v navržené úpravě systemizace.

Depolitizace nelze dosáhnout bez institucionálního řešení zřízením například funkce státního tajemníka jako nejvyššího vedoucího úředníka s personální působností, a bez jednoznačného zákonného definování vzájemných vazeb například mezi státním tajemníkem a ministrem, definování pozice náměstka ministra na straně jedné, a bez stanovení odpovídající míry ochrany úřednických pozic (počínaje státním tajemníkem) před politickými vlivy na straně druhé. **Pouhé odlišení úřednické a politicky obsazované funkce ve státní správě bez institucionálního řešení nelze pokládat za depolitizaci státní správy.**

Navrhovaná právní úprava nejenže nepřinese stabilizaci státní správy, protože k tomu nevytváří dostatečné podmínky v oblasti systemizace, odměňování, v míře kompenzací zvýšených povinností ani v jistotě a perspektivě pracovního místa včetně vyšší právní ochrany, a zvláště v absenci depolitizace státní správy především v oblasti ústřední státní správy, **ale povede ve svých důsledcích k její destabilizaci.** K destabilizaci také nepochybně přispěje v návrhu zákona navrhovaná nepřímá novela lustračního zákona, která by se měla vztahovat, na rozdíl od stávajícího stavu, i na řadové úředníky, s čímž ze zásadních důvodů nelze souhlasit.

Předložený návrh zákona rovněž nepřispívá k boji proti korupci, jak předpokládá Strategie vlády v boji proti korupci na období let 2011 a 2012. **Některá navrhovaná řešení mají spíše prokorupční charakter nebo jsou z tohoto hlediska korupčně riziková** (např. chybějící depolitizace, ponechání možnosti uplatnění pásmového odměňování a smluvních platů).

Zásadně nelze souhlasit s tím, že předložený návrh zákona **neupravuje odměňování úředníků** a že předpokládá zachování stávajícího nařízení vlády i pro státní úředníky. **Má-li zákon ob-**

sahovat účinná opatření v boji proti korupci, pak nelze připsat existenci možnosti uplatnění systému pásmového odměňování a smluvních platů (stávající systém odměňování), neboť jejich použití obsahuje vysokou míru korupčního rizika, zakládá neopodstatněné nerovnosti, respektive popírá zásadu rovnosti v odměňování a kompenzační charakteru platů.

Závěrem chci zdůraznit, že **i když se jedná o právní úpravu v soukromoprávním režimu s některými veřejnoprávními prvky, jde stále o právní úpravu soukromého práva.** Případné spory budou posuzovány obecnými soudy podle navrženého zákona, zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, a podle zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů. **Použití veřejnoprávních prvků je nutné posuzovat proto vždy s ohledem na to, že se jedná o právní úpravu v soukromoprávním režimu.** Z tohoto hlediska nelze souhlasit například s návrhem úřednických hodností, neboť tato úprava je charakteristická pro právní úpravu ve veřejnoprávním režimu a nikoliv v soukromoprávním režimu.

Alena Vondrová
čestná předsedkyně OSSOOO

Skutečné náklady na bydlení vyšší než důchod

O důsledcích devastace sociálního bydlení v ČR tragických dopadech zejména na seniory informovali na tiskové konferenci v Domě odborových svazů v Praze v pátek 22. února předseda Rady seniorů ČR Zdeněk Pernes, předseda Sdružení nájemníků ČR Ing. Milan Taraba a místopředseda Senátu PČR Zdeněk Škromach

V ČR žije více než 2 miliony 300 tisíc osob starších 60 let, kteří zejména jsou postiženi dopady růstu nákladů na bydlení. Těžká je především situace osamělých osob seniorského věku žijících v nájemních bytech ve velkých městech, kde jejich náklady na bydlení v průměru přesahují 40 % jejich důchodu. Přitom hranice společenské přijatelnosti nákladů na bydlení je v ČR stanovena na úrovni 30 % příjmů a pro Prahu na úrovni 35 % příjmů, a jde přitom o jednu z nejvyšších nastavených hranic nákladů na bydlení z celé Evropy. Dávka státní sociální podpory, příspěvek na bydlení, vzhledem k jeho normativnímu, které jsou vzdáleny realitě nákladů na bydlení, neplní svou funkci zajistit finanční dostupnost bydlení. Parametry pro dávku hmotné nouze, doplatek na

Ze sekce Katastrální úřady

Pokračování ze strany 1

jsou dobré, nejsou známy problémy a mělo by se postupovat jednotně. Plošný převod pěti dnů dovolené do dalšího roku je někde zrušen, jinde je možný. V diskusi zazněl názor, že by se mělo postupovat jednotně.

Místopředseda Českého úřadu zeměměřického a katastrálního Ing. Karel Štencel informoval i o dalších provozních záležitostech ohledně restitucí, mapování, nového občanského zákoníku a katastrálního zákona. Je snahou ČÚZK vést ředitele KÚ ke slučování pracovišť. Zejména cca 10 malých pracovišť, která nejsou efektivní a jsou v nájemních budovách, bude třeba zrušit. Po redukcích zůstane necelých 100 katastrálních pracovišť.

Předseda OS Ing. Jan Rovenský informoval, že v roce 2013 by nemělo dojít k vázání rozpočtových prostředků a prostředků na platy. Konstatoval, že loňské problémy v úřadech práce vedly k uzavření vyšší kolektivní smlouvy a sjednocení základních standardů a pracovních zařazení. Dále hovořil o chystaném zákonu o úřednících, že bylo upuštěno od společného zákona o úřednících samosprávy a státní správy, a zákon se nyní připravuje

jen pro úředníky státní správy. OS odmítá i poslední návrh zákona, není v něm mj. řešeno odměňování. Benefitem je jen šest týdnů dovolené. Ošatné podle OS není benefit, když zaměstnavatel určí, v čem mají zaměstnanci chodit do práce. Návrh obsahuje navýšení odstupného o 1-2 platy. Návrh na zřízení rady zaměstnanců zaměstnavatelem je snaha o likvidaci odborů.

V březnu 2013 zahájí OS s ministryni práce a sociálních věcí jednání o vládním nařízení o odměňování č. 564. OS žádá navýšení finančních prostředků na platy o inflaci za poslední roky, vyřazení smluvních platů a zrušení nebo omezení platů v rozpětí.

Výbor rozhodl o konání konference sekce katastrálních úřadů, ta se uskuteční dne 18. 4. 2013 od 9.30 hod. v budově ČÚZK v Praze Kobylsích. Na konferenci budou pozváni jako hosté zástupci partnerského SLOVESu, předseda ČÚZK, předseda OS a ředitelé KÚ, ZÚ a VÚGTK.

Byl projednán výpis základních organizací neprovádějících 36procentní odvod členských příspěvků na účet OS.

-he, -dě
foto: -he

bydlení, je dokonce nastaven tak, že na ni starobní důchodci i při velmi nízkých penzích nedosáhnou. V roce 2013 nejnižší možná starobní penze 3100 Kč je vyšší o 240 Kč než výše příjmu podmiňující přiznání dávky. Skutečné náklady jsou velmi rozdílné od normativních nákladů pro přiznávání dávek, a v případě osamocněných bydlících seniorů v nájemních jsou často vyšší než samotná penze. Situace je neudržitelná, tito lidé nemají prostředky na uspokojování základních životních potřeb. Bytová politika státu přivedla část seniorů do situace, kdy pro celoživot-

ním placením „na důchod“ nyní nejsou schopni zaplatit nájemné.

Východiskem by měl být připravovaný návrh zákona o sociálním bydlení, jehož přípravu chce ČSSD, Rada seniorů a Sdružení nájemníků ČR ovlivnit. Je však třeba přijmout opatření řešící bezprostředně stávající situaci. Proto Rada seniorů navrhuje upravit normativní náklady na bydlení, které jsou výchozí pro přiznání dávek, podle skutečných nákladů.

-dě

PŘEČETLI JSME

NGOs (pozn. red.: non-governmental organizations - nevládní organizace) kritizují návrh zákona o státních úřednicích

České republice jako jediné zemi EU chybí účinná legislativa o úřednicích státní správy. Z mezirezortního připomínkového řízení právě vyšel návrh zákona, který by to měl změnit. Návrh se ale nelíbí některým neziskovým organizacím, které tvrdí, že v něm chybí řešení problému zpolitizované státní správy. Fungující a neustranná státní správa, která zůstává imunní vůči politickým tlakům, je předpokladem konkurenceschopné ekonomiky jakéhokoliv státu a Česká republika není výjimkou. Jednou z cest, které by ke zkvalitnění a zvláště zprůhlednění procesů ve státní správě měly přispět, je i účinný zákon, jenž by upravoval pracovní vztah úředníků a státu. Kvalitní legislativa ale České republice jako jedinému státu EU stále chybí, a to i přesto, že její přijetí bylo součástí přístupových kritérií.

Dlouhá historie jednoho zákona

Bylo by ale chybné se domnívat, že by se Česká republika o přijetí takové legislativy nepokusila. Politici se o to snaží již od první poloviny devadesátých let, a v roce 2002 byl přijat tzv. služební zákon, který vycházel z veřejnoprávní úpravy pracovního vztahu. Zjednodušené řečeno to znamená, že povolání státního úředníka bylo zdůrazňováno jako služba veřejnosti. Služební zákon z tohoto důvodu stanovoval určitá zvláštní práva a povinnosti, které se odlišují od zaměstnanců v soukromé sféře. Norma však nikdy nevstoupila v účinnost, protože ji parlament několikrát odložil. Postupem času se proto začalo uvažovat o novém znění návrhu.

Veřejnoprávní

vs. soukromoprávní úprava?

Jak v dnešním rozhovoru pro EurActiv.cz uvedla **Lenka Petráková z občanského sdružení Oživení**, tehdejší ministr vnitra Ivan Langer (ODS) měl v úmyslu jednou novelou ošetřit právní poměry jak úředníků státní správy, tak těch ze samosprávných celků, a to i přesto, že pro ně již fungující legislativa existovala. „Jelikož ze zákona nelze ošetřit samosprávnou úroveň veřejnoprávní normou, tak se rozhodlo, že nový zákon musí stavět na soukromoprávním modelu,“ dodala Petráková s tím, že tento model oproti ideji původního služebního zákona zajišťuje nižší ochranu před politickými tlaky, které český státní aparát zatěžují.

Současná vláda premiéra Petra Nečase označila problém zpolitizované státní správy za jednu ze svých priorit. Ve Strategii vlády v boji proti korupci na období let 2011 a 2012 si předsevzala, že příslušný zákon přijme a jeho přípravou pověřila rezort vnitra. Od té doby se jedná již o třetí verzi návrhu (poslední byla ze stolu smetená vloni na podzim).

Rezignovalo vnitro na depolitizaci úřadů?

Obsah návrhu zákona, který koncem minulého týdne opustil mezirezortní připomínkové řízení a nyní míří na vládu, se ale nelíbí některým neziskovým organizacím. V Desateru důvodů, proč je navrhovaný zákon podle nich nekvalitní, několik občanských sdružení hovoří o tom, že návrh mj. nadále umožňuje obsazovat místa ve státní správě na politickou objednávku. „Podle mého názoru je celý návrh nového zákona o státních úřednicích bez uceleného konceptu,“ zdůrazňuje navíc **Lukáš Wagenknecht z think-tanku Good Governance**. Návrh podle něj ze své podstaty jen legitimizuje nevhovující stav státní správy, a proto mu ani případné úpravy, které vzejdou z připomínkového řízení, příliš nepomohou. „Nemyslím, že by dodatečné doplnění a zásahy mohly zásadně napravit současnou nekvalitní verzi,“ dodal Wagenknecht.

Ministerstvo vnitra však s názory, že nový návrh zákona oproti původnímu služebnímu zákonu z roku 2002 neusiluje o depolitizaci státní správy, zásadně nesouhlasí. **Břetislav Oliva z tiskového odboru rezortu** redakci sdělil, že cíl, tedy omezení politických vlivů na úředníky, je stále totožný, třebaže forma byla zvolena jiná.

„Je založená na vymezení pracovních míst, která jsou výlučně místy úřednickými, vymezení taxativních důvodů pro přesun či zrušení úřednického místa (systemizace) a vymezení taxativních důvodů pro propuštění úředníka z pracovního místa, které zastává,“ shrnuje Oliva. Zároveň připomíná, že Ministerstvo vnitra je ve své práci vázáno koncepcí, kterou reprezentuje vládou schválený věcný záměr zákona, stejně tak schválené teze zákona. Upozornil, že do nich například nebyl přijat návrh rezortu na vytvoření pozice ředitele úřadu (státního tajemníka) jako nejvyšší úřednické funkce na ministerstvech.

Bude mít i třetí návrh hořký konec?

I přesto, že má v těchto dnech nový návrh zákona mířit k projekt-

nání na vládě, podle informací EurActivu je pravděpodobné, že se to do konce února nestihne. Bude to sice oproti původním plánům znamenat určité zdržení, odborníci se ale shodují, že je vyloučeno, aby byl návrh zákona znovu přepsán a obsahem navrácen k veřejnoprávní koncepci, s níž počítal deset let odkládaný služební zákon. To by totiž podle Břetislava Olivy z Ministerstva vnitra přineslo celou řadu úskalí. „Výběrová řízení na služební místa státních úředníků, tak, jak je kodifikuje služební zákon, nejsou otevřena široké veřejnosti,“ uvedl příklad jednoho z nich. Mezi další podle jeho slov patří například i institut přeložení státního úředníka bez jeho souhlasu („v zájmu služby“) do jiného správního úřadu, stejně jako vysílání na služební cestu, které není, na rozdíl od nového návrhu o státních úřednicích, podmíněno dohodou s dotyčným úředníkem. Podle Olivy by taková pravidla mohla být snadno zneužita pro tzv. bossing (psychická šikana na pracovišti ze strany nadřízeného pracovníka).

Ubírá se správným směrem

Jak již bylo zmíněno výše, funkční zákon o státní správě byl součástí přístupových kritérií České republiky k EU. Jak se tedy na stále odkládanou legislativu tváří Evropská komise?

EU dala Česku čas do roku 2014. Podle informací rezortu vnitra Komise zatím stačí ujištění, že se na přijetí zákona pracuje a že „se ubírá správným směrem“. **Zároveň ale zástupci Komise dodávají, že návrh zákona musí ještě podrobně prostudovat, protože teprve poté bude možné posoudit, zda jeho znění zajistí nezbytnou stabilitu a efektivitu státní správy.**

Oficiální stanovisko Evropské komise k návrhu zákona bude zveřejněno v letos v květnu, kdy Komise v rámci evropského semestru vydá návrhy doporučení jednotlivým členským státům 28. 2. 2013

<http://www.euractiv.cz/cr-v-evropske-unii/clanek/novy-navrh-zakona-o-statnich-urednicich-ostreluji-neziskove-organizace-010643>

Úřad shledal pochybení při uzavírání smluv na poskytování ICT služeb souvisejících se zajištěním výplaty sociálních dávek, zatím nepravomocně

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže zakázal svým prvostupňovým rozhodnutím plnění dodatku č. 5 a 6 k prováděcí smlouvě č. 85/2011 uzavřené Ministerstvem vnitra ČR, jako centrálním zadavatelem, ve prospěch zadavatele Ministerstva práce a sociálních věcí ČR, se společností Fujitsu Technology Solutions s.r.o. Na základě uvedených dodatků mimo jiné dochází k poskytování ICT služeb, které souvisejí se zajištěním výplaty sociálních dávek.

Zákaz plnění uvedených dodatků Úřad uložil s účinností od 5 měsíců od nabytí právní moci rozhodnutí. Každému ze zadavatelů byla za porušení zákona o veřejných zakázkách současně uložena rovněž pokuta ve výši 500 000 Kč. Rozhodnutí není dosud pravomocné a účastníci řízení proti němu mohou do 15 dní podat rozklad.

Podle rozhodnutí ÚOHS porušila ministerstva při uzavírání dodatku zákon o veřejných zakázkách, neboť uzavřením zmíněných dodatků překročila rozsah předmětu plnění, jak byl vymezen v původní rámcové smlouvě. Ministerstva měla zadat plnění služeb na základě smluv, které by byly uzavřeny na základě výsledků řádného zadávacího řízení. Jejich postup tak mohl podstatně ovlivnit výběr nevhodnější nabídky.

Úřad věcně nerozhodoval o zákazu plnění samotné prováděcí smlouvy č. 85/2011 a dodatku č. 1, neboť navrhovatel STUDENT AGENCY doručil návrh na uložení zákazu plnění až po uplynutí zákonné lhůty 6 měsíců od uzavření jednotlivých smluv.

ÚOHS v současné době vede kvůli podezření na možné spáchání správního deliktu dle zákona o veřejných zakázkách i další správní řízení, které se týká prováděcí smlouvy č. 85/2011 a jejich dodatků číslo 1-4.

Odbor mezinárodní a vnějších vztahů ÚOHS

25. 2. 2013

<http://www.uoohs.cz/cs/verejne-zakazky/aktuality/z-verejnych-zakazek/1590-urad-shledal-pochybeni-pri-uzavirani-smluv-na-poskytovani-ict-sluzeb-souvisejicich-se-zajistenim-vyplaty-socialnich-davek-zatim.html>

Z vlády

Premiér Nečas: „Vláda se shodla na tom, že ponecháme v platnosti stávající platný stav, tzn. účinnost občanského zákoníku od 1. ledna roku 2014. Účinnost zákonů, které se týkají jednotného inkasního místa pak od 1. ledna roku 2015. Je to logický postoj, vláda se přirozeně přiklonila k právně platnému stavu.“

<http://www.vlada.cz/cz/media-centrum/aktualne-obcansky-zakonik-bude-ucnyy-od-pristihho-roku-103876/>

ZDRAVOTNÍ
POJIŠŤOVNA
MINISTERSTVA
VNITRA ČR

211

Zdraví jako vášeň

Projekt na
podporu
zdraví,
kondice
a prevence

Aby pro vás vždy bylo zdraví vášní

Již čtvrtým rokem pro vás ZP MV ČR připravuje úspěšný projekt na podporu zdraví, kondice a prevence „Zdraví jako vášně“ s Pavlem Křížem, Martou Jandovou a Petrem Havlíčkem.

Letos se rozhodně máte na co těšit.
Stačí jen kliknout.

www.zdravijakovasen.cz

zdraví
jako
vášeň

www.zdravijakovasen.cz

211

ZDRAVOTNÍ POJIŠŤOVNA
MINISTERSTVA VNITRA ČR

Kolik je vlastně těch úředníků?

Česká republika není státem s přebujelým byrokratickým aparátem – úředníků je zde ve srovnání s jinými zeměmi EU spíše podprůměrné množství. Problémem je ovšem politizace

Václav Velčovský: Profesionální státní správa?

Čas od času, a symptomatické je, že se tak děje především před volbami, se vynořují štvavé reakce na úředníky. Poukazuje se na ně jako na ty neschopné, pomalé, vyhořelé, byrokratické strůjce nešťestí „ostatních“, tj. „těch pracujících“. Přitom jsou to právě úředníci, díky kterým stát funguje, kteří zajišťují zákonnost a výkon práva. Nebo by tak alespoň činit měli, a pokud tak nečiní, je nasnadě zamyslet se nad tím, proč tomu tak je. Každopádně bez profesionálních úředníků nebude profesionální stát.

Úředník se nesmí stát sprostým slovem nebo opovrhovanou profesí. Média za úředníky označují často pouze politické představitele sedící na ministerstvech nebo v krajích na exponovaných místech, o kterých se mluví v souvislosti s různými kauzami. Tím ale devalvují právo podstatu tohoto pojmu na hrstku všemocných (a často nekompetentních) „mluvících hlav“.

Stále slyšíme volání po zefektivnění státu, agend, výkonu veřejné moci, po zeštíhlení státního aparátu atp. Přitom většina těch, kteří se „fundovaně“ k této problematice vyjadřují, se sami nevyznají v základních pojmech, o nichž hovoří: veřejný sektor, veřejná správa, státní správa, správní úřad atp. Zaměňování těchto pojmů vede ve svém důsledku ke zcela scestným závěrům.

Na základě současné legislativy se za úředníka (jako terminus technicus) označují pouze zaměstnanci územních samosprávných celků (obcí a krajů) v režimu zákona č. 312/2002 Sb. Jedná se tedy o lidi vykonávající obecní samosprávu a vzhledem k přenesené působnosti, způsobené tzv. spojeným modelem veřejné správy, také regionální státní správu. Otázkou nevhodnosti tohoto spojeného modelu necháváme stranou tohoto článku. Nutno také podotknout, že ne všichni zaměstnanci územních samosprávných celků jsou úředníci (tj. nepracují v režimu daného zákona). Celkem územní samosprávné celky (13 krajů, hl. m. Praha a 6245 obcí) zaměstnávají cca 75 000 lidí.

Jinou kategorií jsou zaměstnanci státní správy. Vzhledem k stále oddalované účinnosti služebního zákona č. 218/2002 Sb. je státní správa plně ve vleku politické reprezentace. Její situace je žalostná, a to jak co do stability, tak co do profesionality. Vzhledem k tomu, že je zaměstnanost ve státní správě regulována prakticky pouze zákoníkem práce, s každou politickou změnou dojde k významným personálním otáčením.

Zůstávají většinou pouze řadoví zaměstnanci, demotivovaní, znechucení, nuceni být vedeni politicky, tj. lidmi často zcela odborně, manažersky a lidsky nekompetentními. To, co se za 10 let fungování právní úpravy v obcích a krajích podařilo, to ve státní správě absentuje. Nebylo totiž v politickém zájmu mít stabilní, nezávislý a profesionální aparát zaměstnanců. Současné návrhy Ministerstva vnitra, které situaci vůbec neřeší, naopak pouze ji silně manipulativně petrifikují, tomu dávají implicitně zapravdu.

Ústřední orgány státní správy (tj. ministerstva a další ústřední správní úřady – např. Státní úřad pro jadernou bezpečnost, Národní bezpečnostní úřad, Český statistický úřad, katastrální úřady atp. – celkem jich je 26) zaměstnávají cca 17 000 zaměstnanců. Jedná se o špičkové experty v daných oblastech, o ty, kteří píšou legislativu, koncepcie, metodiky, kteří jsou často zcela nenahraditelní ve své odbornosti. K nim musíme připočítat ještě zaměstnance podřízených správních úřadů a příspěvkových a rozpočtových organizací (např. finanční úřady, Českou správu sociálního zabezpečení, Úřad práce atp.), čímž se dostaneme na cca 88 000 zaměstnanců.

Na tomto místě je také dobré připomenout, jak jsme na tom s jinými zaměstnanci placenými z tzv. veřejných zdrojů: V České republice je zhruba 194 000 učitelů veřejných škol, 143 000 zaměstnanců ve veřejném zdravotnictví nebo 21 000 zaměstnanců v oblasti kultury. Veřejný sektor přitom není možné prezentovat jako „ty, kteří nevydělávají“ nebo „ty, kteří chtějí naše peníze“. Veřejný sektor má své poslání a integrální místo ve státě i společnosti. Volání po je-

ho redukci, privatizaci nebo outsourcingu ukazuje na nepochopení smyslu veřejného sektoru jako veřejné služby v zájmu státu a v zájmu jeho občanů a na jeho záměrné využívání k vlastnímu obohacení některými jeho politickými představiteli.

Zaměstnanců ústředních orgánů státní správy je tedy zhruba 17 000. Jak jsme na tom ve srovnání s jinými zeměmi? Zdaleka ne tak katastrofálně a přebuje, jak je nám podsouváno. Co do absolutního počtu zaměstnanců je Česká republika srovnatelná s Irskem, Dánskem, Bulharskem nebo Švédskem. Suverénně nejvyšší počet zaměstnanců státní správy mají tradiční byrokratické země jako Německo (cca 280 000), Francie (cca 250 000) nebo Velká Británie (cca 190 000). Nejméně pak státy svým počtem obyvatel nejmenší – Lucembursko, Malta, Estonsko.

Pro srovnání stavu české státní správy je však důležitější srovnání relativních čísel, tj. podílu zaměstnanců státní správy na celkovém počtu obyvatel. Z tohoto srovnání vyplývá, že je Česká republika na celkově

pátém nejnižším počtu z celé evropské sedmadvacitky. Menší relativní počet má pouze Slovensko, Rakousko, Belgie a Slovensko (významný rozdíl je dán částečně také rozdílnou metodologií, tj. tím, co daná země považuje za státní správu).

Česká republika tedy není přebujelý byrokratický stát s extrémním počtem úředníků. Do značné míry paralyza státní správy je dána neúčinnou zákonnou normou upravující práva a povinnosti úředníků a definující zásady apolitické a profesionální správy. Bez politické vůle řešit koncepci státní správy jako celku v intencích služebního zákona jsou všechny ostatní kroky, které se v současnosti dějí, pouze prázdným gestem: snižování míst ve státní správě o deset procent, slučování ministerstev a úřadů, rádo by analýzy agend, nové či pseudonové legislativní návrhy pro státní správu ve skutečnosti nic neřešící atp. Těmito činnostmi, resp. důsledky jejich politické interpretace, bude státní správa naopak ještě více ochromena. Ke spokojenosti některých skupin, slušelo by se mezi řádky dodat.

<http://www.denikreferendum.cz/clanek/14994-kolik-je-vlastne-tech-uredniku>

8. březen - Mezinárodní den žen

Mezinárodní den žen je svátkem uznávaným Organizací spojených národů. Svátek má každoročně připomínat nutnost boje za rovná práva, rovné příležitosti, pokrok pro všechny a vymýcení všech forem diskriminace žen. 8. březen je výročí stávky newyorských švadlen v roce 1908 a výročí protestu žen v Petrohradě v carském Rusku v roce 1917, kdy ženy vyjádřily svůj nesouhlas s první světovou válkou a bídou. Svátek žen byl poprvé slaven 28. února 1909 po vyhlášení Americkou socialistickou stranou. V roce 1910 navrhla Klára Zetkinová, zástupkyně německých socialistek, na Mezinárodní ženské konferenci, aby Den žen nabyl mezinárodní charakter. Návrh byl přijat, a rozhodlo se, že se svátek bude slavit na počest hnutí za práva žen. V roce 1911 byl poprvé slaven v Německu, Rakousku-Uhersku, Švýcarsku, Dánsku a USA, mezi jeho cíle patřilo především volební právo žen. V roce 1960 v rámci oslav 50. výročí MDŽ se na konferenci v Kodani setkala 729 delegátek ze 73 zemí a přijaly deklaraci o podpoře politických, ekonomických a sociálních práv. O patnáct let později Organizace spojených národů oficiálně uznala MDŽ.

-dě-

Z diskuse k nové kalkulačce na webu MPSV o výhodnosti II. pilíře důchodové reformy

„Aneb mi už vás nějak donutíme, chátro, abyste nám nasypali peníze do kapes.. Pokud tu dalších 40 let budou vládnout lidé, kteří systematicky tunelují stát a veřejné finance ve prospěch bank a finančních institucí, pak mají rozhodně s tím polovičním důchodem pravdu. Lidem z TOP 09 je úplně fuk, jaké důchody tu budou. Hájí pouze zájmy finančních lobby a velkého kapitálu. Nebo snad někdo věří ne-strannosti propočtů stejného ministerstva, které nezákonně přidělilo zakázku na S-Karty a přitrálo soukromé bance na úkor občanů stamiliony korun?“

http://ekonomika.idnes.cz/diskuse.aspx?iddiskuse=130228_1895034_ekonomika_spi

§ ODPOVÍDÁME §

Dotaz: Před už několikátými organizačními změnami na našem pracovišti mám obavu, že budu vybrán pro ukončení pracovního poměru, protože pobírám starobní důchod. Opakovaně jsou ke skončení pracovního poměru vybíráni pracovníci podle věku. Myslím, že by měl být brán zřetel na kvalitu práce při shodné pracovní pozici a náplni práce a ne, že je určen ten nejstarší. Taková praxe je zdůvodňována sociálními ohledy. Já jsem ale přesvědčen, že mladí lidé spíše najdou nové zaměstnání. Jak se proti takovéto praxi bránit?

Odpověď: Vámi naznačovaná praxe zaměstnavatele by byla nezákonná. Výpovědní důvody k rozvázání pracovního poměru jsou taxativně vyjmenovány v § 52 zákoníku práce. Lze je shrnout do důvodů, které spočívají:

- v organizačních změnách, ke kterým dochází u zaměstnavatele,
- ve zdravotním stavu zaměstnance,
- ve způsobilosti zaměstnance plnit povinnosti, které pro něho vyplývají z pracovní smlouvy,

- ve způsobu jeho chování při plnění pracovních povinností. Z výčtu je patrné, že mezi důvody rozvázání pracovního poměru výpovědi skutečnost pobírání starobního důchodu není. Výše uvedený výčet skončení pracovního poměru výpovědí nemůže zaměstnavatel nezákonně rozšiřovat. Pokud by vás tedy zaměstnavatel (v rámci organizační změny) „vytipoval“ k rozvázání pracovního poměru v souvislosti s pobíráním starobního důchodu, dopustil by se porušení zásady

Právní spor ukončen

V loňském NOS 5/2012 z 4. 3. 2012 jsme informovali o případu dvou odborových funkcionářek z Úřadu práce ČR, které podaly žalobu pro neplatnost výpovědi pro nadbytečnost z důvodu, že výpovědi nebyly projednány odborovou organizací, a tudíž ani nebyl dán souhlas potřebný k nim v případě odborového funkcionáře. V obou sporech právní zastoupení poskytl na základě řádu právní pomoci OSSOOO náš odborový svaz. Nyní jeden z případů skončil mimosoudním vyrovnáním. Paní Z. Vinciová v říjnu 2011 dostala

výpověď pro nadbytečnost, proti tomu podala žalobu a zaměstnavatel ji následně 18. 6. 2012 vyzval k dostavení se do zaměstnání, uznal tím neplatnost výpovědi následně se dohodl se zaměstnankyní o skončení pracovního poměru na základě nadbytečnosti k 31. 3. 2012 a o finančním vyrovnání zákonných nároků, které z toho plynou. Současně zaměstnavatel uhradil soudní poplatek za podání žaloby a paní Vinciová vzala 6. 2. 2013 žalobu zpět. Druhý spor nadále trvá.

-dě-

Prezentace programu Odbory Plus v místě, kde působí vaše odborová organizace

Určete si místo a datum, kdy k vám dorazí tým Odbory Plus a podrobně vysvětlí výhody členství v tomto benefičním programu. Pro uspořádání prezentace je nutná účast minimálně 10 lidí (i nečlenů odborů). Prosím, určujte termín s předstihem alespoň 14 dní. Pro objednávku termínu prezentace programu Odbory Plus využijte tento internetový formulář:

<https://docs.google.com/a/chytryhonza.cz/spreadsheet/viewform?formkey=dEtDWmEyWG9mRWFTEdJ4anhmUFJUTHc6MQ>

Po jeho vyplnění vás bude kontaktovat manažer programu Odbory Plus a dořeší s vámi detaily. Pro objednání termínu můžete rovněž volat na tel +420 774 775 959 nebo psát na e-mail: podpora@odboryplus.cz.

rovného zacházení a zákazu diskriminace, tedy zásady, která patří mezi nejvýznamnější zásady mezinárodního, evropského i vnitrostátního práva.

Tato zásada je promítnuta do § 16 zákoníku práce, který stanoví v odst.1) „Zaměstnavatelé jsou povinni zajišťovat rovné zacházení se všemi zaměstnanci ...“ a v odst. 2) téhož § „V pracovněprávních vztazích je zakázána jakákoliv diskriminace...“. O diskriminaci jde tehdy, pokud k nerovnému zacházení dochází na základě některého z důvodů vyjmenovaných v § 2 odst. 3 a 4 tzv. antidiskriminačního zákona. Mezi takovéto důvody patří rasa, etnický původ, národnost, pohlaví, sexuální orientace, věk, zdravotní postižení, náboženské vyznání, víra, světový názor, těhotenství, mateřství nebo otcovství a pohlavní identifikace. Jak důležitou právní normou antidiskriminační zákon je, vyplývá i ze skutečnosti, že České republice hrozila sankce z důvodu netransponování Směrnice č. 2000/ 78 Ec, která stanoví obecný rámec pro rovné zacházení v zaměstnání a povolání. Proto musel být antidiskriminační zákon přijat.

V daném případě by se jednalo o „přímou diskriminaci“. To znamená, že by se s vámi jednalo na základě věku méně příznivě než by se zacházelo s jinými zaměstnanci ve srovnatelné situaci.

Vaše úvaha o tom, že by právě věk neměl být při skončení pracovního poměru výpovědí rozhodující, je v souladu i s dalším odstavcem § 16 zákoníku práce. Věta druhá odst. 3) stanoví:

„Za diskriminaci se nepovažuje opatření, jejichž účelem je odůvodněno předcházení, nebo vyrovnání nevýhod, které vyplývají z příslušnosti fyzické osoby ke skupině vymezené některým z důvodů uvedených v antidiskriminačním zákoně.“ Tedy i ve skupině „věk“. To je tzv. „pozitivní diskriminace“. Samozřejmě by záleželo na zaměstnavateli, zda ji použije. Pochopitelně by tato pozitivní diskriminace nemohla být uplatněna proti zaměstnancům, kteří mají lepší předpoklady, vlastnosti a schopnosti pro výkon konkrétního zaměstnání, a proto pracují kvalitněji.

Jak se tedy bránit? Pokud by k rozvázání pracovního poměru skutečně došlo a vy jste měl oprávněný pocit, že se skutečně jedná o diskriminaci v důsledku věku, pokládám za účelné obrá-

tit se především na zaměstnavatele. Vysvětlit mu příslušná ustanovení zákoníku práce a antidiskriminačního zákona. Zároveň upozornit, že otázka diskriminace je tak závažný správní delikt, že jej sleduje i inspektorát práce. Ten může uložit zaměstnavateli za porušení zákoníku práce a antidiskriminačního zákona pokutu až do výše 400 000.- Kč.

Jednání se zaměstnavatelem lze vyvolat v souladu s § 14 zákoníku práce, který v odst. 3) stanoví: „Zaměstnavatel je povinen projednat se zaměstnancem, nebo na jeho žádost s odborovou organizací, stížnost zaměstnance na výkon práv a povinností vyplývajících z pracovněprávních vztahů. Tím není dotčeno právo zaměstnance domáhat se svých práv u soudu.“ Takovéto projednání, pokud byste uspěl a zaměstnavatel by výpověď stáhl, může zabránit soudnímu sporu, který by byl jistě nepříjemný pro obě strany.

Pokud byste neuspěl u zaměstnavatele a měl stále pocit křivdy, a byl pod negativním limitujícím ekonomickým tlakem, nezbylo by než opravdu zaměstnavatele žalovat.

Před vlastním soudním sporem bych doporučoval zkonultovat vaši konkrétní situaci s právníkem odborového svazu či právníky regionálních poradenských center pro zaměstnance, kde jsou zkušení odboroví právníci, zabývající se specializovaně pracovním právem. Které z center bude vašemu bydlišti nejbližší, vám jistě poradí předseda vaší odborové organizace nebo jej najdete na <http://www.cmkos.cz/odbory-v-regionech/regionalni-poradenska-centra-pro-zamestnance>

Stejně tak se lze obrátit na úřad veřejného ochránce práv, který může poskytnout metodickou pomoc při podávání návrhů na zahájení řízení. Pro úplnost podotýkám, že ve věci soudních sporů týkajících se diskriminace je ve smyslu § 133a občanského soudního řádu uplatněno tzv. obrácené důkazní břemeno. To znamená, že po vašem zdůvodnění, proč se pokládáte za diskriminovaného, má zaměstnavatel povinnost dokázat, že se o diskriminaci nejednalo. Při projednávání by soud jistě vzal v úvahu, že váš případ není ojedinělý.

JUDr. Pavel Sirůček

Turecko: další zatčení odborářů

27. února 2013

Dne 19. února zatkla turecká policie 151 představitelů a členů odborů a obvinila je obvinila z vazeb na teroristické organizace. Většinu zatčených tvoří členové Konfederace zaměstnanců ve veřejných službách (KESK) a jejich přidružených odborů. Zatčení následovala po uvěznění patnácti odborářek 15. února a více než 67 jejich kolegů 25. června 2012.

Mnozí z nich jsou stále ve vězení bez řádného soudního řízení. Evropská komise, evropské vlády, mezinárodní organizace pro lidská práva a další projevíli vážné znepokojení nad touto situací. Odborové centrály PSI a EPSU požadují okamžité a bezpodmínečné propuštění všech uvězněných členů odborů. Požadují aby Turecko přestalo šikanovat odboráře a nazývat je teroristy.

Alžírské odbory uspořádaly fórum pro nezaměstnané – představitelé státní moci účastníci obtěžovali a vyháněli

26. února 2013

Alžírské odbory SNAPAP podporované PSI společně s předáky nezaměstnaných absolventů a mladých námeznic špatně placených pracovníků z Tuniska a Maroka zorganizovali 19. - 21. února shromáždění severoafrických odborů s cílem bojovat proti nezaměstnanosti a námezdní práci v Alžírsku. Alžírská úřední moc zamezila na místo shromáždění vstup. Byla provedena razie v hotelech, kde byli odboráři ubytováni a zatčeno pět Maročanů, tři Tunisáné a tři Mauritánci, kteří byli v přímé odvezení na letiště a deportováni zpět do svých zemí, bez možnosti informovat své rodiny. Policie také zatkla Abdelkabera Kherba, člena Alžírské ligy pro ochranu lidských práv (LADDH) a Národní komise na ochranu nezaměstnaných (CNDDC) spolu s dalšími výkonnými představiteli SNAPAP.

PSI zaslalo protestní dopis prezidentu Abdelazizovi Bouteflikovi a žádá propuštění uvězněných odborářů. PSI naléhá na alžírské představitel, aby uznali, že činnost odborů zaměřená na snížení nezaměstnanosti je zásadním krokem pro udržení demokracie v tomto regionu.

Masivní stávka v Indii

22. února 2013

Přibližně 100 milionů pracovníků, zejména zaměstnanců v sektorech místní samosprávy, elektrické energie, vody a obrany, vyšlo do ulic při dvoudenní stávce pořádané národními odborovými centry v Indii. Stávkující požadovali nová pracovní místa, schválení pracovních zákonů, zastavení chybných investic v sektoru veřejných služeb, odmítní práce na smlouvu a povinnou registraci odborů a žádali ratifikaci úmluvy ILO 87 a 98. Adil Shariff, generální tajemník INMLBWF řekl, že jeho odbory se

připojily ke stávce a požadují regulaci služeb poskytovaných pracovníky na smlouvy na městských úřadech a zastupitelstvích v souladu se zákonem o smluvních pracovnících z roku 1970.

Abha Chaturvedi, prezidentka odborů Hind Mahila Sabha, uvedla, že její odbory požadují založení komise pro prosperitu, která by dohlížela na fondy pro pracovníky a vedle toho posuzovala zásady zabývající se problémy sociálního zabezpečení jako jsou zdraví, vzdělání, hygiena a další. HMS dále vymáhá vyplácení odpovídajících mezd zaměstnancům pracujícím na smlouvy ve veřejném sektoru.

Jižní Korea: Svět se dívá!

Dne 25. února převzala nová korejská prezidentka, Park Guen-hye, svůj úřad. Celosvětová odborová Internacionála veřejných služeb (PSI) reprezentující více než 20 milionů zaměstnanců ve veřejných sektorech po celém světě při této příležitosti připomněla, že korejské

přidružené organizace PSI mají plnou podporu odborů ze zemí, které zahrnují hlavní obchodní partnery Koreje: Japonska, Austrálie, Spojených států i Evropské unie. Většina veřejnosti si uvědomuje ostudné zacházení s odboráři v Koreji, chybějící respekt k mezinárodním standardům a že stovky korejských zaměstnanců ztrácejí práci jenom proto, že se rozhodli využít svá práva a přidat se k odborům. PSI podporuje korejské odbory vládních zaměstnanců (KGEU) a jejich vůdce Kima Jungnama, v úsilí o uznání odborů a navrácení 137 pracovních míst odborářům, kteří byli propuštěni ze zaměstnání kvůli spojení s KGEU.

PSI vyzývá prezidentku Park Guen-hye, aby se zavázala k respektování základních lidských a pracovních práv vztahujících se na veřejné zaměstnance, aby uznala KGEU a znovu dosadila do funkcí propuštěné zaměstnance. Byl by to výraz zájmu o znovuoživení dialogu a normalizaci pracovních vztahů ve veřejném sektoru v Jižní Koreji. Dokud nebudou práva zaměstnanců v Koreji respektována, bude kampaň pokračovat. Svět se dívá.

Irové vyšli do ulic – protestovali proti finanční pomoci bankám

14. února 2013

Více než sto tisíc lidí se spojilo 9. února v manifestacích pořádaných Irským kongresem odborů v městech po celém Irsku, a dali tak najevo svůj nesouhlas s obrovskými výdaji na zachraňování bank. Protestující nesli transparenty s nápisy v němčině, francouzštině, španělštině, holandštině, dánštině a finštině s hesly: „Je to fér? Pět milionů Irů platí 42 % evropského bankovního dluhu.“

Protesty v městech Dublin, Cork, Galway, Limerick, Sligo, Waterford ukázaly obrovský hněv veřejnosti na pokračující ekonomický a sociální útlak. Jen v Dublinu se sešlo na protestu více než šedesát tisíc demonstrantů. Generální tajemník kongresu David Begg uvedl, že je nefér, aby Irsko s počtem obyvatel méně než 5 milionů zaplatilo 42 % evropského bankovního dluhu. Evropská bankovní krize dosud stála každého jednotlivce v Irsku téměř 9000 euro. Průměrná částka na člověka ve zbylých částech Evropy činí 192 euro. Nedávné statistiky Eurostatu ukazují, že Irsko, jehož celkový ekonomický výstup je pouhých 1,2 % z evropského hrubého domácího produktu, už zaplatilo 41 miliard. „Změny v rozvržení vyrovnávání dluhu by mohly pomoci Irsku z krátkodobého hlediska, ale celková částka bankovního dluhu zůstává neudržitelná a ochromí Irsko na generace.“ uvedl Begg.

Daň na finanční transakce: ETUC vítá nový návrh komise

Evropská odborová konfederace (ETUC) vítá rozhodnutí komise o dani na finanční transakce. Tato daň by měla pomoci omezit finanční spekulace a dát nové zdroje příjmů zemím, které je potřebují. Bernadette Ségol, generální tajemnice ETUC: „ETUC dlouho volala po dani jakou je TFT. Zavedení této daně by mohlo znamenat značné snížení pohybu spekulativního kapitálu, a to již krátké době. Mohlo by to také znamenat snížení nákupu a prodeje derivátů. Předpokládáme, že tato daň vytvoří příjmy, které pomohou rozpočtům zemí procházejících krizí. Je velmi důležité, aby dopady krize nepadaly jen na pracující, chceme, aby TFT byla nástrojem pro sociální spravedlnost.“

-pm-

BALÍČEK K SOCIÁLNÍM INVESTICÍM

Evropská komise zveřejnila 20. února 2013 balíček k sociálním investicím. Apeluje v něm na členské státy, aby kladly větší důraz na sociální investice, které zvyšují lidský potenciál a účast občanů ve společnosti a na trhu práce. Jsou tak přínosem pro jednotlivce, podporují růst hospodářství a pomohou Unii vyjít z krize silnější, soudržnější a konkurenceschopnější. Balíček sociálních investic obsahuje Sdělení Evropské komise o sociálních investicích pro růst a soudržnost, které stanoví rámec postupů a konkrétní opatření, která mají být přijata členskými státy a Komisí a pokyny týkající se využívání prostředků z fondů EU na podporu reformem.

NOS - Noviny Odborového svazu státních orgánů a organizací

Vychází v PDF 20x za rok. V Praze vydává

Odborový svaz státních orgánů a organizací,

Senovážné nám. 23, 110 00 Praha,

e-mail: statorg@cmkos.cz;

http://statorg.cmkos.cz. IČO 469351.

Šéfredaktorka: Květa Dědovská.

☎ 236 181 173, e-mail:dedovska@volny.cz.

